

Gönülden gönüle giden bir yol

Mehmet Akşit

Erciyes dağı eteklerinde beş on hanelik küçük bir köy. Tahta ile kerpiç karışımı evler sanki dağın heybetine özenircesine yıllardır ayakta. Sabahın alaca karanlığında ihtiyar nine sacın üzerinde ot böreği hazırlamakla meşgul. Belli ki önemli bir misafiri var. Biraz ileride ki soğuklukta yorganına sımsıkı sarılmış sarışın bir delikanlı uyuyor. Güneş damın ucundan kendini gösterince delikanlı gözlerini uyuşturarak uyanıyor. Dağın tertemiz serin havasını, ocaktan yayılan nefis börek kokusu, kaynamış keçi sütü ve haşlanmış yumurtalar tamamlıyor. Nine pişirdiklerini sunuyor, delikanlı yiyor. Nine gülümsüyor, delikanlı gülümsüyor. Nine konuşuyor, delikanlı konuşuyor. Nine yabancı dil bilmez, delikanlı Türkçe bilmez, Hiç önemli değil, onlar gönüllerinin diliyle anlaşıyorlar.

Dalıp gitmiş olmalıym ki karşımdaki sarışın delikanlı beni uyarıyor: “Mehmet, beni dinliyor musun?”. Silkinip kendime geliyorum: “Evet tabii. Sonra ne oldu?” “Ben o dağ köyünde bir haftadan fazla kaldım. İhtiyar nine beni hiç tanımadığı halde bana öz torunu gibi baktı. Ben de onu öz ninem gibi sevdim”.

Bu öyküyü bana Türkiye’de tatilini geçiren genç bir Hollandalı mühendis anlatmıştı. O fakir ancak sevgi dolu dağ köyünde yaşadıkları onu o kadar etkilemiş olmalı ki konuşurken heyecanlanıyor gözleri doluyordu.

Buna bezer bir öyküyü mimar bir dostumdan dinlemiştim: “O zamanlar üniversite öğrencisiydim. Eindhoven’dan tanıdığım bir Türk gencini ziyaret etmek

için Türkiye’ye, o gencin yaşadığı köye vardığım zaman beni dostça karşılamışlardı. Ne yazık ki tanıdığım genç, daha önceden dönüş biletini aldığı için üç gün içinde Hollanda’ya geri dönmek zorunda kalmıştı. Ancak o gencin köyde yaşayan dedesi ve ninesi beni bırakmadılar. Yanlarında üç haftadan fazla kaldım. Beni torunları gibi ağırladılar. Yedirdiler, içirdiler. Hiç unutmuyorum, nur yüzlü dede ile beraber eş dost ziyaretine giderdik. Cami avlusunda şadırvanda serinlerdik. Dede konuşurdu, ben konuşurdum. Dede yabancı dil bilmezdi, ben Türkçe bilmezdim, Önemli değildi. Onlarla benim aramda bizi birbirimize bağlayan bir gönül yolu vardı. Biz gönlümüzün diliyle anlaşırdık”.

Mimar dostuma, karşılaştığın bu misafirperverliğin özü nedir diye sorduğum zaman bana: “İnsanı olduğu gibi kabul etmek. İnsanı insan olduğu için sevmek” diye yanıt vermişti.

Hollanda’ya yeni göç ettiğim zamanlar, acaba anayı mı, babayı mı, eşi mi, dostu mu, Türkiye’nin dağını mı, taşını mı, tuzunu mu, biberini mi, neyini en çok özleyorum diye kendi kendime hep sormuşumdur. Yıllardır gide, gele, geze, göre, yiye, içe, artık anladım ki benim aslında özlediğim, ana, baba ve kardeş bir yana, insanlar arasında var olan dostluktu. Gönülden gönüle kurulan köprülerdi, yollardı.

Her yaz, tasavvufun bir zamanlar doruğa çıktığı köyümüze gitmek bizim için vazgeçilmez bir sevda oldu. Bunun yanında, rahmetli babacığımın ölüm

yıldönümünde her yıl bir araya gelme âdetini edindik. Önce birbirimize sarılıp, kucaklaşıyoruz. Sonra minareye Yunus ve Süleyman Çelebi çıkıp bize sevginin özünü anlatıyorlar. Daha sonra dualar, niyazlar, yeme ve içmeler. Aslında hepsi bahane. Ruhumuzu sevgi ile doyuruyoruz.

Peki, bu sevginin kaynağı nereden geliyor? Belki de bu, bir zamanlar Anadolu'nun her köşesinin derviş yuvası olmasından ileriye geliyor. Belki de bu, Anadolu'da yüreklerin "severim yaratılanı yaratandan dolayı" diye atmasından kaynaklanıyor.

Bizim insanımıza özgü bu üstün değerlerin mirasçısı olduğumuz için ne kadar şanslıyız. Türkiye'nin her tarafında görebileceğimiz bu eşsiz insanlık anlayışının, ne yazık ki görsel ve yazılı medyanın olumsuz etkileriyle giderek azaldığı söyleniyor. Belki de Avrupalılaşıma uğruna, Avrupa'nın özünü, gelmişini geçmişini bilmeden, ne olduğu belirsiz bir hedefe doğru

doludizgin bir şekilde koşturmakla meşgulüz. Ne yalan söyleyeyim, bizim Hollanda da çocuklarımıza anlatmağa çalıştığımız ideallerimizin Türkiye'de her gün giderek azaldığını görmek bizi ürkütüyor.

Türkiye'de refah seviyesinin yükselmesine seviniyoruz, elbet. Elbette hem her eşyanın, hem de her yöntemin en çağdaş olanı bizim insanımıza pek yakışır. Elbette, Türkiye'nin her yanında geniş oto yolları inşa edilmelidir. Bütün bunlar paramız oldukça ulaşılacak değerlerdir. Gönülden gönüle giden bir yol vardır ya, Allah korusun o yıkılırsa, inanın Avrupa'nın bütün parasını toplasanız, onu bir daha inşa edemezsiniz.

Prof. Dr. Ir. Mehmet Akşit

14 Ekim 2005, Eindhoven – Enschede arası trende.

© 2005 Mehmet Akşit. Bu yazı ancak ticari olmamak koşulu ile kullanılabilir.